

Finanstilsynet
Strandgade 29
1401 København K

10. marts 2023
Ref.: viha/fce

Sammenskrivning af det anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og sats, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
10. marts 2023
Livsforsikringsselskabets navn
Pædagogernes Pension - pensionskassen for pædagoger
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentligt tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Pensionskassens beregningsgrundlag, bonusregulativ, hensættelsesgrundlag samt regler for risikoforrentning er angivet i vedlagte bilag: "Beregningsgrundlag af 1. december 2022", "Bonusregulativ for PBU gældende fra 1. november 2022" med satsbilag, "Hensættelsesgrundlag" med satsbilag og "Regler for forrentning af egenkapitalen".
Navn
Angivelse af navn
Sune Schackenfeldt
Dato og underskrift
10. marts 2023

Navn Angivelse af navn
Frank Cederbye
Dato og underskrift
10. marts 2023
Navn Angivelse af navn
Dato og underskrift

Beregningsgrundlag af 1. december 2022

Indhold	side
Gruppering	2
Risikoparametre	3
Renteparametre	4
Administrationsparametre m.v.	5
Helbredsregler	6
Hvilende pension	6
Genkøbsregler	6
Anvendte grundformer	7
Gruppeordninger	8
Kontofremregning	9
Stabiliseret udbetaling af pensioner	9
Genforsikringsprincipper	9
Ikrafttrædelse	9

Dette beregningsgrundlag dækker alle pensionskassens forsikringer, både individuelt tariferede ordninger og gruppeforsikringsprodukter i alle forsikringsklasser. Grundlaget erstatter på ikrafttrædelsestidspunktet det hidtidige anmeldte beregningsgrundlag.

1. Gruppering

Tegningsgrundlagene er baseret på G82-grundlag.

G82-grundlaget er gengivet i Beretning fra Forsikringstilsynet (nu Finanstilsynet) om tilsynets virksomhed i året 1982, afdeling II, side 2-51.

Definitioner, notation og beregningsteknik fra dette grundlag er anvendt uændret, hvor intet andet er nævnt, og vil ikke være gengivet i nærværende tekniske grundlag. Tegningsgrundlagene er opdelt i fire grupper:

Gennemsnitsrente-grundlag

G03

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 2 %, 1 % eller -0,5%, dødelighed efter G03-intensiteten, invaliditet efter GA96-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Aktuelle invalide- og børnepensioner fra gruppelevsordningen. Alderspensionister, der ikke har accepteret omvalg til markedsrente. Invalide-, ægtefælle-, og børnepensionister. Invalidedækninger tilbageført fra forsikringsklasse III.

Gruppeforsikringer er omfattet af dette grundlag.

G12

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 1 %, dødelighed efter G12-intensiteten, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Forhøjelser og tilskrivning af bonus fra og med 1. juli 2012 for alle medlemmer, der er pensionsmodtagere senest 31. december 2013.

Markedsrente-grundlag

G13

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 3 %, dødelighed efter G13-intensiteten, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Ordninger for medlemmer, der er alderspensionister før 1. januar 2019 og er optaget i ordningen før 1. januar 2014. Ordninger for alderspensionister og invalidepensionister, der er overflyttet fra gennemsnitsrente.

G14

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 3 %, 2,5 % eller 1,5%, dødelighed efter G14-intensiteten, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Ordninger for alle medlemmer, der er alderspensionister før 1. januar 2019 og optaget i ordningen fra og med 1. januar 2014. Ordninger for medlemmer, der ikke er alderspensionister 1. januar 2019, som er født før 1. januar 1964 og som er optaget i ordningen før 1. januar 2019. Eventuelle og aktuelle invalidepensioner er dog ikke omfattet.

G18

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 3 %, dødelighed efter G18-intensiteten, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Ordninger for alle medlemmer, der født mellem 1. januar 1964 og 31. december 1973, inklusiv begge dage, og som er optaget i ordningen før 1. januar 2019. Eventuelle og aktuelle invalidepensioner er dog ikke omfattet.

G19

Grundlag: Unisex G82-grundlag med teknisk rente 3 %, 2,5% eller 1,5%, dødelighed efter G19-intensiteten, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 7 % af indbetalingerne.

Omfattet: Ordninger for alle medlemmer, der født 1. januar 1974 eller efter, samt alle medlemmer, der optages i ordningen 1. januar 2019 eller efter. Eventuelle og aktuelle invalidepensioner er dog ikke omfattet.

2. Risikoparametre

Risikoparametrene udgør:

Kollektive elementer for alle grundlag

Gifteintensitet	$\gamma(x) = 0,13 \times 10^{-\frac{(x-24)^2}{20(x-12)}}$ for $x > 12$
Skilsmisseintensitet	$\sigma(x) = 0,02 \times 10^{-\frac{(x-12)^2}{2100}}$ for $x > 12$
Middelværdi i ϕ	$\lambda(x) = 0,915x + 4$
Spredning i ϕ	$s(x) = \left(0,21 - \frac{1}{x-7}\right)x$
Børneintensitet, C82K	$c(x) = 0,13 \times 10^{-\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}}$ for $x > 12$
Waisensandsynlighed	w = 30 %

G03

Dødelighed, individuel, G03K	$\mu(x) = 0,0000 + 10^{5,25500-10 + 0,0435x}$
Invaliditet, GA96	$\mu^{ai}(x) = 0,00078 + 10^{4,83000-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G82M	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{5,8800-10+0,038y}$

G12

Dødelighed, individuel, G12K	$\mu(x) = 0,0001 + 10^{3,95000-10 + 0,0545x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G12M	$\mu(y) = 0,0001 + 10^{3,9500-10+0,0545y}$

G13

Dødelighed, individuel, G13	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{4-10 + 0,056x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G13	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{4-10 + 0,056y}$

G14

Dødelighed, individuel, G14	$\mu(x) = 0,0001 + 10^{3,95000-10 + 0,0545x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G14	$\mu(y) = 0,0001 + 10^{3,9500-10+0,0545y}$

G18

Dødelighed, individuel, G18	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{3,85000-10 + 0,0546x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G18	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{3,85000-10 + 0,0546y}$

G19

Dødelighed, individuel, G19	$\mu(x) = 0,00005 + 10^{3,78-10 + 0,0543x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørget, G19	$\mu(y) = 0,00005 + 10^{3,78-10 + 0,0543y}$

3. Renteparametre

Den tekniske rente betegnes i .

Gennemsnitsrente-grundlag

$i = 2,00$ % p.a. for G03, for ordninger overført til forsikringsklasse I fra og med 1. januar 2003 og for bidragsstigninger, indskud og bonus frem til 1. april 2011, samt for invalide-, ægtefælle-, og børnepensioner.

$i = 1,00$ % p.a. for G03, for bidragsstigninger, indskud og bonus efter 31. marts 2011

$i = 1,00$ % p.a. for G12

$i = -0,5$ % p.a. for G03 for nye aktuelle invalide- og børnepensioner fra gruppeforsikring fra 1. januar 2022

Det kombinerede omkostnings- og sikkerhedstillæg fastsættes som en reduktion af den tekniske rente på 0,4 %-point, dog 0 %-point for den tekniske rente på -0,5% for gruppeforsikring.

Markedsrente-grundlag

$i = 3,00$ % p.a. for G13

$i = 3,00$ % p.a. for G14 for alle grundformer undtaget ratepensionen.

$i = 3,00$ % p.a. for G14 for ratepensionen for medlemmer, der er alderspensionister før 1. juli 2020

$i = 2,50$ % p.a. for G14 for ratepensionen for medlemmer, der er blevet alderspensionister i perioden 1. juli 2020 til 31. december 2020

$i = 1,50$ % p.a. for G14 for ratepensionen for medlemmer, der ikke er alderspensionister før 1. januar 2021

$i = 3,00$ % p.a. for G18

$i = 3,00$ % p.a. for G19 for alle grundformer undtagen ratepensionen

$i = 3,00$ % p.a. for G19 for ratepensionen for medlemmer, som er født 1. januar 1964 eller senere.

$i = 2,50$ % p.a. for G19 for ratepensionen for medlemmer, som er født før 1. januar 1964 og er blevet alderspensionister i perioden 1. juli 2020 til 31. december 2020

$i = 1,50$ % p.a. for G19 for ratepensionen for medlemmer, som er født før 1. januar 1964 og ikke er alderspensionister før 1. januar 2021

4. Administrationsparametre m.v.

For alle indbetalinger, såvel bidrag som indskud, udgør administrationsbelastningen en andel a af indbetalingen efter fradrag af evt. AM-bidrag.

$a = 7$ % for G03 (Ordningerne på grundlaget er lukket for indbetaling)

$a = 7$ % for G12 (Ordningerne på grundlaget er lukket for indbetaling)

$a = 7$ % for G13

$a = 7$ % for G14

$a = 7$ % for G18

$a = 7$ % for G19

Pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringselskab eller en pensionskasse kan overføres til selskabet i forbindelse med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse i henhold til de regler, der følger af de af pensionskassens tiltrådte overførselsaftaler. Disse regler anvendes også på overførsler fra pensionsinstitutter, der ikke har tiltrådt aftalen samt på overførsler fra tjenestemandspensionssystemet og på indskud fra tilbagebetalt efterlønsbidrag.

Pensionskassen kan konkret beslutte, at et indskud, som stammer fra en tidligere forsikringsmæssig pensionsordning for et nuværende bidragsbetalende medlem i PBU, og som ikke falder ind under jobskiftereglerne, kan modtages uden administrationsfradrag.

5. Helbredsregler

5.1 Optagelsesbetingelser

Pensionsordninger oprettes på normale vilkår, uden at medlemmerne afgiver helbredsoplysninger.

Pensionskassen kan ved optagelse af medlemmer, der ved optagelse i pensionsordningen har fået tilkendt eller har søgt og er berettiget til offentlig førtidspension afvise fuld dækning.

Pensionskassen kan ved optagelse af medlemmer, der ved optagelse i pensionsordningen har, eller har søgt om og er berettiget til ansættelse i en særlig jobordning med privat eller offentligt løntilskud mv. afvise fuld dækning.

5.2 Forhøjelse af gruppelevsdækninger

Forhøjelse af gruppelevsdækninger kan ske, uden at medlemmerne afgiver helbredsoplysninger.

Forhøjelsen træder i kraft 12 måneder efter medlemmets anmodning herom. Forhøjelsen træder ikke i kraft for medlemmer, der har fået tilkendt eller har søgt og er berettiget til offentlig førtidspension, samt for medlemmer, der er ansat i eller har søgt om og er berettiget til ansættelse i en særlig jobordning med privat eller offentligt løntilskud mv.

6. Hvilende pension

Den hvilende pension beregnes således, at nettopassivet for de hvilende ydelser er ordningens nettoreserve på tegningsgrundlaget opgjort på omskrivningstidspunktet.

Gruffeforsikringerne har ingen individuel nettoreserve, hvorfor disse bortfalder ved overgang til hvilende pension.

7. Genkøbsregler

7.1 Genkøbsværdi

Genkøbsværdien udgør nettoreserven - adm_{gebyr} .

Gebyret anmeldes hvert år. Hvis den hvilende pension er under 2.400 kr. på udtrædelsestidspunktet sættes $adm_{gebyr} = 0$.

Ved overførsel til anden obligatorisk ordning betales ingen administrationsomkostninger.

7.2 Overførsel ved jobskifte, i privatiseringssituationer og lignende

De pt. anmeldte regler for joboverførsel findes i "Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en arbejdstagers overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger")

I tilfælde af overførsel som følge af privatisering eller lignende gælder nedenstående regler, hvis den pensionsordning, hvortil der skiftes til eller fra, er obligatorisk og aftalt mellem arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og det pågældende pensionsinstitut.

De til enhver tid anmeldte regler for overførsel af pensionsordninger mellem forsikringselskaber / pensionskasser ved individuelt jobskifte finder tilsvarende anvendelse for grupper af forsikrede / medlemmer, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

1a) Gruppen skal som følge af privatisering inden for det offentlige skifte pensionsinstitut som følge af overgang til anden lønoverenskomst.

eller

1b) Gruppen skal skifte pensionsinstitut som følge af organisationsskift, der skal være en følge af en aftale mellem de lønftalende overenskomtparter.

eller

1c) En gruppe kommer i en analog situation som under 1a eller 1b

2) Overførsel kan af lønoverenskomtparterne gøres obligatorisk.

3) Gruppens medlemsantal må ikke overstige 250, og de opsamlede midler, der skal overføres, må ikke overstige 10 mio. kr.

I andre tilfælde kan der kun ske overførsel til eller fra et andet selskab/pensionskasse med PBU's godkendelse og efter en konkret økonomisk vurdering af transaktionsomkostninger, kursværn og risikoværn. Den enkelte forsikrede/medlem i ordningen skal ikke nødvendigvis give sin accept til flytningen. Løsningen anmeldes til Finanstilsynet.

Pensionskassen er med virkning fra 1.06.1998 tilsluttet "Aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse m.v. ".

Pensionskassen er med virkning fra 1.6.2011 tilsluttet "Aftale om betaling af morarenter ved overførsler af pensionsordninger mellem pensionselskaber og pengeinstitutter".

Pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringselskab eller en pensionskasse kan overføres fra pensionskassen i forbindelse med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse i henhold til de regler der følger af de af pensionskassens tiltrådte overførselsaftaler uanset at det pensionsinstitut, der overføres til, ikke har tiltrådt aftalen.

Genkøbsreglerne kan ændres til enhver tid efter anmeldelse til Finanstilsynet.

8. Anvendte grundformer

8.1 Udvidelse af grundformer

PBU anvender følgende specielle grundform på regulativ 0 med beregningsgrundlag G13, G14, G18 hhv. G19:

264 Arverente med opsat risiko

Ydelsen udbetales ved x 's død, dog tidligst i alder $x+r$. Udbetalingen ophører i alder $x+r+g$.

$$K_{264}(x,r,g) = \frac{\bar{D}_{x+r}}{\bar{D}_x} \cdot (\bar{a}_{g|} - \bar{a}_{x+r:g|})$$

8.2 Grundformskombinationer

På regulativ 0 (G13, G14, G18 og G19) er al risikodækning tegnet som gruppeordninger, jf. afsnit 9. De anvendte opsparingsgrundformer er:

$K_{211}(x, 65-x)$, $K_{135}(x, 65-x)$, $K_{185}(x, 65,g)$, $K_{264}(x, 65-x, g)$.

Undtaget er hvilende medlemmer pr. 1. januar 2014 som har valgt at videreføre en eksisterende ægtefællepension eller invalidepension. Alle videreførte ægtefællepensioner videreføres som grundform 810 og alle videreførte invalidepensioner videreføres som grundform 419($x,62,65$).

For gruppeordninger anvendes følgende former:

$P^{ai}(x,1)K_{215}(x,65-x)$	til invaliderente ved 2/3 invaliditet, $x < 65$
$P^{ai}(x,1)$	til invalidesum ved 2/3 invaliditet, $x < 65$
$25\%P^{ai}(x,1)$	til invalidesum ved 1/2 invaliditet, $x < 65$
$80\%P^{ai}(x,1)$	til dækning ved kritisk sygdom, $x < 70$
$P^{ad}(x,1)$	til dødsfaldssum, $x < 70$
$P^{ad}(x,1)_{24}S_x$	til børnerenten, $x < 70$

9. Gruppeordninger

9.1 Beregning af præmie.

For hvert kalenderår beregnes præmien forud for kalenderåret.

Der tages udgangspunkt i de på beregningstidspunktet omfattede medlemmer af samtlige gruppelivsgrupper. Det enkelte medlem betegnes med nr. i , $i = 1, \dots, N_g$, hvor N_g er antal medlemmer dækket af grundform g .

For hver grundform beregnes præmien

$$\pi^g(x) = \frac{1}{N_g} \sum_{i=1, \dots, N_g} (\mu_x^g S_x^g)^i,$$

hvor x er hel fyldt alder ultimo kalenderåret og g angiver dækningerne dødsfaldssum(S), børnerente (BP), invaliderente, invalidesum og kritisk sygdom(KS). Risikopassiverne er bestemt ved beregningsgrundlaget gældende for gruppen med de for kalenderåret gældende eller skønnede dækningsbeløb. Beregningsgrundlaget er G03.

Herefter bestemmes præmien efter reduktion fra bonusfonden som

$$\pi^r(x) = \mu_x^{ad} S_x^{adS} (1 - r^{adS}) + \mu_x^{ad} S_x^{adBP} (1 - r^{adBP}) + \mu_x^{ai} S_x^{ai} (1 - r^{ai}) + \mu_x^{a\frac{1}{2}} S_x^{a\frac{1}{2}} (1 - r^{a\frac{1}{2}}) + \mu_x^{KS} S_x^{KS} (1 - r^{KS})$$

hvor r^g er bonussatsen pr. dækning

og den årlige præmie som

$$p = \sum_{g \in \{adS, adBP, ai, a\frac{1}{2}, KS\}} \frac{\pi^{gr}(x)}{(1-a)}$$

hvor a er en omkostningsrate, der anmeldes årligt.

9.2 Bonusfond.

Til gruppelevsordningen er knyttet en bonusfond, som eventuelt kan være opdelt pr. grundform. Bonusfonden akkumulerer og udlodder gruppens forsikringstekniske resultat. Årets resultat bestemmes i henhold til bonusregulativet.

10. Kontofremregning

Kontofremregningen fremgår af Bonusregulativets tekniske bilag.

11. Stabiliseret udbetaling af pensioner

Stabiliseret udbetaling af pensioner fremgår af Bonusregulativets tekniske bilag.

12. Genforsikringsprincipper

Pensionskassen holder alle risici for egen regning.

13. Ikrafttrædelse

Beregningsgrundlaget træder i kraft 1. december 2022 og kan til enhver tid ændres.

Bonusregulativ for PBU gældende fra 1. november 2022

§ 1

Fremregning af policer på gennemsnitrente eller markedsrente, samt fordeling af bonus til de enkelte forsikringer på gennemsnitsrente sker efter reglerne i nærværende regulativ.

§ 2 Ordnings- og kontributionsgrupper

Ordningsgrupper:

1. Markedsrenteordninger på grundlag G13, G14, G18 og G19
2. Gennemsnitsrenteordninger på grundlag G03 og G12
3. Gruppelivsordninger

Kontributionsgrupper:

Ordningsgruppe 1 er ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, da dette er markedsrenteordninger uden ret til bonus. Af styringsmæssige årsager håndteres over-/underskud i ordningsgruppe 1 inden for hvert af elementerne risiko og administration i praksis som en særskilt kontributionsgruppe. I ordningsgruppe 2 håndteres over- /underskud inden for hvert af delementerne rente, risiko og administration som en særskilt kontributionsgruppe. Ordningsgruppe 3 håndteres som én kontributionsgruppe vedrørende risiko. Der er således 6 kontributionsgrupper.

§ 3a Egenkapitalens forrentning – det beregningsmæssige kontributionsprincip

Det realiserede resultat opgøres pr. kontributionsgruppe.

For rentegrupperne opgøres gruppens andel af det realiserede resultat efter bonus som gruppens andel af det samlede investeringsafkast inklusiv gruppens andel af reguleringer direkte over balancen i henhold til § 83, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen fratrukket summen af 2. ordens rentetilskrivning på forsikringerne i gruppen og ændring i gruppens akkumulerede værdiregulering, bortset fra ændringer i det individuelle bonuspotentiale foretaget i henhold til kontributionsbekendtgørelsen.

Pensionskassens investeringsaktiver administreres samlet. Aktiverne og afkastet fordeles (kronemæssigt) på følgende kapitalejere: markedsrenteordninger, gennemsnitsrenteordninger, bonusfond for gruppeliv, risikofond, egenkapital og særlige bonushensættelser.

For hver af disse kapitalejere fastlægger bestyrelsen en benchmarkfordeling af aktiverne for kapitalejeren på hovedaktivklasserne. For markedsrenteordninger (livscyklus) er fordelingen af aktiverne endvidere aldersafhængig, så både aktiverne og afkastet heraf kan fordeles kronemæssigt på de enkelte aldre og ultimativt på de enkelte medlemmer i aldersklassen.

For risikogrupperne opgøres gruppens andel af det realiserede resultat efter bonus som 2. ordens risikopræmierne for forsikringerne i gruppen fratrukket skadesudgifter hørende til forsikringerne i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom RBNS-, IBNR- og erstatningshensættelser.

For omkostningsgrupperne opgøres gruppens andel af det realiserede resultat efter bonus som 2. ordens omkostningsbidrag for forsikringerne i gruppen fratrukket de forsikringsmæssige administrationsomkostninger hørende til forsikringerne i gruppen.

Det realiserede resultat efter bonus for hver af disse fordeles mellem egenkapital og medlemmer i henhold til de anmeldte egenkapitalforrentningsregler.

Hvis medlemmernes andel af det realiserede resultat efter bonus i en af kontributionsgrupperne bliver negativt, kan det kollektive bonuspotentiale i den pågældende kontributionsgruppe anvendes til dækning heraf. Hvis et negativt bidrag på renteelementet ikke kan dækkes af det kollektive bonuspotentiale for rente, nedskrives det individuelle bonuspotentiale og fortjenstmargen i den pågældende kontributionsgruppe med det resterende. Hvis der herefter stadig ikke er nok til at dække medlemmernes andel af det realiserede renteresultat, dækker egenkapitalen den resterende del. Tilsvarende dækker egenkapitalen hvis det realiserede resultat for risiko eller administration ikke kan dækkes af de tilsvarende kollektive bonuspotentialer og fortjenstmargen.

§ 3b Fordelingsprincipper – det fordelingsmæssige kontributionsprincip

Efter henlæggelse til egenkapitalen sker bonustildeling i hver kontributionsgruppe på basis af de overskudsandele, som kan henføres til beregningsgrundlagets forudsætninger om

- Rente
- Risiko
- Administrationsomkostninger

For ordningsgruppe 2 gælder følgende:

Ud fra erfaringsforløb og budgetter fastsættes forrentningsfaktorer, risikofaktorer og administrationstillæg således, at der sker en udjævning mellem gruppens forsikrede over tid. Ikke anvendt bonus overføres til kontributionsgruppens kollektive bonushensættelser.

For ordningsgruppe 1 gælder følgende:

Ud fra erfaringsforløb og budgetter fastsættes risikofaktorer og administrationstillæg således, at der sker en udjævning mellem gruppens forsikrede over tid. Ikke anvendt risiko- og omkostningsbonus overføres til kontributionsgruppernes kollektive bonushensættelser. Forrentningsfaktorer fastsættes ud fra det konstaterede afkast på ordningsgruppernes aktiver.

§ 4 Anvendelse af bonus

Stk. 1. Bonus for individuelle ordninger anvendes til op- eller nedskrivning af ydelserne. Positiv tilskrivning sker på det til enhver tid gældende nettofytegningsgrundlag.

For pensionister omfatter tilskrivningen såvel aktuelle som eventuelle ydelser, idet forholdet mellem de aktuelle og de eventuelle ydelser på pensioneringstidspunktet fastholdes.

Tilskrivningen sker for ikke-pensionerede medlemmer månedligt, mens tilskrivningen for pensionister sker en gang årligt pr. 1. januar. Bestyrelsen kan beslutte at untlade at regulere ydelserne for pensionisterne, således at tilskrivning alene sker på depotet.

Stk. 2. Bonus for gruppelevsforikringer i ordningsgruppe 3 anvendes til nedsættelse af gruppelevspræmien i de efterfølgende år, jf. de anmeldte principper for beregning af gruppeforikringspræmier i det tekniske grundlag.

§ 5 Faktorer

Faktorer til bestemmelse af bonus fastsættes for ordningsgruppe 2 forud. Som hovedregel fastsættes faktorerne forud for et regnskabsår, men satsene kan til enhver tid ændres med fremadrettet virkning. Allerede tilskrevet bonus kan ikke ændres.

For ordningsgruppe 1 fastsættes forrentningsfaktorerne bagud baseret på det konstaterede afkast, mens de øvrige faktorer fastsættes som beskrevet for ordningsgruppe 2.

For hver kontributionsgruppe fastlægger bestyrelsen årets samlede bonusbeløbsramme ud fra kontributionsgruppens budget og beslutter herunder henlæggelse til eller forbrug af gruppens kollektive bonuspotentiale eller andre hensættelser, der ifølge sin natur kan anvendes til bonusformål.

Der fastlægges faktorer for: Forrentning, risiko og administration. Faktorerne fastsættes af bestyrelsen efter de i § 6 anførte bestemmelser.

§ 6 Kontofremføring og bonusberegning

Stk. 1. For individuelle ordninger foretages en månedlig kontofremføring - jævnfør teknisk bilag - hvori indgår:

- a) Forrentningsfaktorer. For ordningsgruppe 2 fastlægger bestyrelsen en samlet årlig forrentningsssats – r.
Bestyrelsen kan – efter nærmere fastlagte retningslinjer, der anmeldes til Finanstilsynet – gøre forrentningssatsen afhængig af den tekniske rente.

For ordningsgruppe 1 fastsættes forrentningsfaktorerne baseret på det konstaterede afkast af ordningens aktiver med fradrag af investeringsomkostninger og risikoforrentningen. Bestyrelsen kan gøre forrentningsfaktorerne afhængige af medlemmets alder, idet der for hver aldersgruppe fastlægges en fordeling af aktiverne på forskellige aktivtyper.

Rente og afkast reduceres med PAL. Der beregnes ikke PAL af den del af depotet der var opsparet pr. 1. januar 1983.

- b) Risikofaktorer.

Risikofaktorerne bestemmes som 2. ordens risikosandsynligheder, der fastlægges ud fra udjævnede observerede hyppigheder. Særligt fastlægges risikofaktorerne ved død ud fra udjævning af den senest fastsatte model dødelighed uden levetidsforbedring.

- c) Administrationsomkostningsprocenter/stykomkostning/omkostningsmaksimum/administrationsgebyr ved genkøb/gebyr ved frivilligt supplerende egetbidrag. For hver bonusgruppe fastlægges omkostningsprocenter, stykomkostning, omkostningsmaksimum samt gebyrer som et udjævnet, observeret forløb af administrationsomkostningerne.

Bestyrelsen fastlægger administrationsomkostningsprocenter for præmier, opsparing og indskud, årlig stykomkostning, omkostningsmaksimum og administrationsgebyr ved genkøb samt gebyrer for frivilligt supplerende egetbidrag.

Stk. 2. Regulering af ydelser i markedsrente sker for ikke-pensionerede medlemmer månedligt, mens regulering for pensionister sker en gang årligt pr. 1. januar. Bestyrelsen kan beslutte at undlade at regulere ydelserne for pensionisterne, således at regulering alene sker på depotet. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for regulering af ydelser under udbetaling.

Stk. 3. Bonusfonden, der er knyttet til gruppeforsikringerne, forrentes med afkastet af de tilknyttede aktiver med fradrag af investeringsomkostninger.

Stk. 4. Medlemmer og efterladte efter eventuelle medlemmer, der pensioneres, får på pensioneringstidspunktet beregnet og tilskrevet bonus for den forløbne del af året, idet der anvendes de gældende delbonussatser.

Stk. 5. For ordningsgruppe 2 fastsætter bestyrelsen hvert år et tillæg til alderspensionen. Som udgangspunkt er tillægget af samme størrelse som administrationsfradraget ved overførslen fra klasse III til klasse I var i forhold til reserven for alderspensionen på dette tidspunkt. Tillægget kan til enhver tid nedsættes eller bortfalde.

Stk. 6. Såfremt kontofremføringen for pensionister i ordningsgruppe 2 fører til en negativ bonus fremføres denne til efterfølgende perioder, hvor den modregnes i eventuel positiv bonus. Den negative bonus forrentes med en rentesats, der hvert år fastlægges af bestyrelsen.

§ 7 Særlige bonushensættelser

PBU anvender individuelle særlige bonushensættelser type B efter Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital § 32 og § 33. De særlige bonushensættelser indgår i pensionskassens basiskapital efter principperne i bekendtgørelsen og dækker ved tab i PBU på samme måde som egenkapitalen.

De særlige bonushensættelser forrentes løbende med samme forholdsmæssige afkast, som egenkapitalen får, hvad enten dette afkast er positivt eller negativt. Efter årets afslutning foretages der en regulering i forhold til årets samlede resultat for de pensionsordninger, som er i kraft på tidspunktet for regulering.

Opbygning af de individuelle særlige bonushensættelser sker initialt ved et engangsbeløb, som overføres fra egenkapitalen 1. januar 2019 til medlemmer optaget før 2014. Opbygningen vil efterfølgende ske ved forlods at bruge en andel af det positive omkostningsresultat svarende til en procentdel af pensionsbidrag over en vis størrelse.

Der opbygges ikke særlige bonushensættelser af gruppeforsikringer eller af supplerende privat opsparing.

Saldoen på kontoen for individuelle særlige bonushensættelser overføres til medlemmets kontoreserve ved genkøb, dødsfald eller alderspensionering.

§ 8 Ikrafttrædelse, ændrings- og anmeldelsesbestemmelser

Nærværende bonusregulativ, der er gældende fra 1. november 2022, kan til enhver tid ændres for såvel nye som bestående ordninger.

Ændringer i bonusregulativet, samt fastsættelse af satser som nævnt i § 5, jf. § 6, stk. 1, og i § 7 anmeldes til Finanstilsynet.

Teknisk bilag til Bonusregulativ for PBU

gældende fra 1. november 2022

For forsikringer på grundlagene G03, G12, G13, G14, G18 og G19 beregnes en anden ordens kontoreserve inklusiv bonus. Bonus tilskrives i henhold til § 4, idet første ordens reserven sættes lig med anden ordens reserven, hvorved ydelserne reguleres.

Månedlig fremregning af reserven inklusiv bonus

Kontoreserven inklusiv bonus fremregnes fra måned t til $t+1$ efter nedenstående formel (kaldet Thielefremregning):

$$Res_{t+1} = Res_t + Bid_t - Udb_t + Indsk_t + Ovf_t - Adm_t - Risiko_t + Rente_t - PAL_t$$

hvor

Res_t er kontoreserven til tid t inklusiv bonus fra måned $]t-1; t]$.

Bid_t er indbetalingen til pensionskassen i måned t fratrukket arbejdsmarkedsbidrag og præmie til gruppelivsordningen.

Udb_t er udbetalingen fra pensionskassen til medlemmet i måned t .

$Indsk_t$ er det samlede indskud i måned t .

Ovf_t er de samlede reserveoverførsler i måned t .

Adm_t er administrationsomkostningerne i måned t .

$$Adm_t = \min\{f1 * Bid_t + STKOMK/12; M/12\} + f2 * Indsk_t + fr * Res_t + Gebyr/12$$

hvor

$f1$ er en anden ordens bonusparameter, der fastsættes år for år.

$f2$ er en anden ordens bonusparameter, der fastsættes år for år.

fr er en anden ordens bonusparameter, der fastsættes år for år.

STKOMK er en anden ordens bonusparameter, der fastsættes år for år.

M er et anden ordens omkostningsmaksimum, der fastsættes år for år.

$Risiko_t$ er den samlede anden ordens risikopræmie for måned t .

$Rente_t$ er den samlede anden ordens rente for måned t .

PAL_t er PAL beskatningen af renten for måned t

Beregning af risiko

$$Risiko_t = {}_2\mu_{t+\frac{1}{2}} * (\sum_g Y_t^g * S^{(g)ad}_{t+\frac{1}{2}} - V_{t+\frac{1}{2}}) / 12 \\ + {}_2\mu^{ai}_{t+\frac{1}{2}} * (\sum_g Y_t^g * S^{(g)ai}_{t+\frac{1}{2}} - V_{t+\frac{1}{2}}) / 12$$

hvor

${}_2\mu$ er dødsintensiteten på anden orden, der fastsættes år for år.

${}_2\mu^{ai}$ er intensiteten på anden orden for overgang fra aktiv til 2/3 invalid, der fastsættes år for år.

$S^{(g)ad}$ er kapitalværdien på grundformsnummer g afsat lige efter hovedforsikredes død som defineret i det tekniske bilag med kapitalværdier.

$S^{(g)ai}$ er kapitalværdien på grundformsnummer g afsat lige efter hovedforsikredes overgang til 2/3 invalid som defineret i det tekniske bilag med kapitalværdier.

V er den prospektivt beregnede første ordens reserve.

Y^g er ydelsen på grundformsnummer g .

Beregning af rente

$$Rente_t = \{ (1+r)^{1/12} - 1 \} * \\ \{ Res_t + Indsk_t - Adm_t^{1.ord, indskud} + Ovf_t + \frac{1}{2} * (Bid_t - Adm_t^{1.orden, bidrag} - Udb_t - Risiko_t) \}$$

hvor

r er den årlige rente før pensionsafkastskat.

$Adm_t^{1.orden, type}$ er 1. ordens administrationsomkostninger for indbetalingstypen.

Beregning af PAL

Den løbende PAL beregnes som $Rente_t \cdot PAL$ -afgiftssatsen. Ved årets udløb eller forsikringsbegivenhed forinden opgøres den endelige PAL ved i beskatningsgrundlaget at tage højde for den del af depotet, som er friholdt for afgift. Endvidere beskattes hvert enkelt medlem af et eventuelt negativt risiko- og omkostningsresultat målt i forhold til deres reserve ultimo året.

Individuelle særlige bonushensættelser

Kontoen for individuelle særlige bonushensættelser fremregnes fra måned t til $t+1$ efter nedenstående formel

$$SBH_{t+1} = SBH_t + Bid_t^{SBH} + Rente_t^{SBH} - PAL_t^{SBH} - Ovf_t^{SBH} + Reg_t$$

Hvor

SBH_t er kontoen for individuelle særlige bonushensættelser til tid t

Bid_t^{SBH} er bidraget til kontoen for individuelle særlige bonushensættelser

$$Bid_t^{SBH} = g * (Bid_t + Indsk_t), \text{ hvis } (Bid_t + Indsk_t) \geq MIN \text{ ellers } Bid_t^{SBH} = 0$$

hvor

g er sats for andel af pensionsbidrag, der fastsættes år for år

MIN er nedre grænse for pensionsbidrag, der fastsættes år for år

$Rente_t^{SBH}$ er renten for måned t

PAL_t^{SBH} er PAL beskatningen af $Rente_t^{SBH}$

Ovf_t^{SBH} er overførsel af kontosaldoen i måned t til kontoreserven Res_t

Reg_t er den årlige regulering i forhold til foregående års resultat

Stabiliseret udbetaling af pensioner

Der er i medfør af § 6, stk. 2 fastlagt en reguleringsmodel, der stabiliserer udbetaling af løbende alders- og ægtefællepensioner på markedsrente.

For nye pensionister fastsættes pensionen som tariffydelsen på pensioneringstidspunktet. Den fastsatte pension udbetales i indeværende år samt det efterfølgende år. Efter udgangen af halvåret efter pensioneringsåret varsles en eventuel regulering af pensionsydelsen med virkning fra næstkommende årsskifte.

Ydelsen for det kommende år fastsættes ud fra en estimeret reserve pr. næstkommende 1. januar baseret på størrelsen af reserven ved seneste halvår og de gældende ydelser. Ud fra denne estimerede reserve regnes to grænseydelser, tariffydelsen og maksimalydelsen. Maksimalydelsen er regnet ud fra et grundlag baseret på pensionskassens modeldødelighed justeret med Finanstilsynets benchmark for levetidsforbedringer og på særlige prognoserenter fastsat af bestyrelsen.

Prognoserenterne fastsættes ud fra samfundsforudsætningerne for det kommende år fra Rådet for afkastforventninger og den af bestyrelsen vedtagne investeringspolitik.

Hvis ydelsen for indeværende år ligger mellem grænseydelserne, så fastholdes ydelsen i det kommende år, eventuelt med en vis fælles minimal reguleringssats (MinReg). Hvis ydelsen for indeværende år ligger uden for grænserne, så ændres ydelsen til den nærmeste grænseydelse, dog maksimalydelsen, hvis denne er den laveste grænse. Hvis ydelsen ligger under grænseydelserne, reguleres ydelsen eventuelt maksimalt med en given sats (MaxReg).

Hvis ændringen af ydelsen er mindre end et givent beløb (MinDeltaYdelse) og ændringen målt i forhold til den estimerede reserve pr. næstkommende 1. januar er mindre end en given sats (MaxDeltaRes), så fastholdes ydelsen for indeværende år i det kommende år.

Ydelsen kan når som helst reguleres til tariffydelsen baseret på den aktuelle reserve.

Ændringer er fremhævet med fed.

Tabel 1. Satstype	2023	2022
Bidrag til særlige bonushensættelser		
Bidrag til særlige bonushensættelser i procent af pensionsbidraget	3 %	3 %
Nedre grænse for pensionsbidrag med bidrag til særlige bonushensættelser	950 kr.	725 kr.
Omkostninger procent		
Omkostninger af bidrag og indskud betalt via arbejdsgiver	0 %	0 %
Omkostninger af bidrag og indskud betalt direkte (PBU Ekstra)	0 %	0 %
Omkostninger af reserve	0 %	0 %
Omkostninger beløb		
Årligt administrationsgebyr, ikke-pensionister	456 kr.	324 kr.
Årligt administrationsgebyr for supplerende opsparing (PBU Ekstra)	0 kr.	0 kr.
Årligt administrationsgebyr, pensionister	456 kr.	324 kr.
Maksimal årlig omkostning, pensionister	0,3 %	0,3 %
Omkostningsfradrag i bonus for policer uden præmiebetaling	0 kr.	0 kr.
Gebyr for bidragsbetaling for egen regning	0 kr.	0 kr.
Rente		
Depotrente før PAL, G03/G12 (1,6 % og 0,6%)	1,89 %	1,89 %
Forrentning af negativ bonus før PAL	1,89 %	1,89 %
Forrentning af indbetalinger før 1.1.2018 efter PAL (ny sats)	10,46 %	-
Pensionistbonus		
Pensionistbonussats af den løbende pension i januar	0 %	0 %
Pensionisttillæg på løbende aldersydelse i afd. D (af ydelsen inkl. tillæg)	5 %	5 %
Minimumssats selvbetalning		
Minimumssats for bidragsbetaling for egen regning	1.000 kr.	1.000 kr.

Tabel 2. Satstype – Gruppeforsikringer	1.1.2023	1.1.2022
Invalidepension ved offentlig førtidspension før alder 65 år	90.000 kr.	90.000 kr.
Forhøjet invalidepension ved offentlig førtidspension før alder 65 år	135.000 kr.	135.000 kr.
Invalidesum ved offentlig førtidspension før alder 65 år	270.000 kr.	270.000 kr.
Halv invalidesum ved fleksjob mv. før alder 65 år	135.000 kr.	135.000 kr.
Forhøjet invalidesum ved offentlig førtidspension før alder 65 år	360.000 kr.	360.000 kr.
Halv forhøjet invalidesum ved fleksjob mv. før alder 65 år	180.000 kr.	180.000 kr.
Sum ved kritisk sygdom før alder 70 år	100.000 kr.	100.000 kr.
Dødsfaldssum ved død før alder 70 år	800.000 kr.	800.000 kr.
Børnepension indtil barnets 24. år v. død før alder 70 år	36.000kr.	36.000 kr.
Regulering af aktuelle løbende gruppedækninger	0 %	0 %
Præmie pr. måned – standardpakken	600 kr.	600 kr.

Præmie pr. måned – forhøjet invalidepension og invalidesum	850 kr.	850 kr.
Minimumsbidrag for opnåelse af forsikringsdækning	1.000 kr.	1.000 kr.

Præmierne for forsikringerne er baseret på information om gruppens alderssammensætning, dæknin-
gerne i 2023 samt det hidtidige risikoforløb.

Tabel 3. Generelle bestemmelser - Alle medlemmer	1.1.2023	1.1.2022
Grænse for udbetaling af udtrædelsesgodtgørelse for medlemmer optaget efter den 1. januar 1996		
- som sum (reguleret efter personskattelovens § 20)	30.500 kr.	29.600 kr.
Grænse for straks udbetaling af hvilende pensioner – depot	15.000 kr.	15.000 kr.
Grænse for straks udbetaling til medlemmer ved alderspensionering og død		
- årlig pension (reguleret efter personskattelovens § 20)	11.900 kr.	11.500 kr.
Grænse for straks udbetaling til medlemmer ved invaliditet		
- årlig invalidepension	1.200 kr.	1.200 kr.
Grænse for overførsel til livsvarig alderspension		
- årlig ratepension	1.200 kr.	1.200 kr.
Gebyr ved udtrædelse	0 kr.	0 kr.
Periode for bidragsfri dækning ved bidragsophør	36 mdr.	36 mdr.

Risikosatser

Risikosatser ved død og invaliditet før 01.01.2023 er bestemt af en række parametre, som anvendes som angivet i det tekniske grundlag. For de tre alderssegmenter (under 60 år, 60-81 år, over 81 år) samt invaliditet er anvendt parametre for 2022, som fremgår af Tabel 4.

Tabel 4. G03, G12, G13, G14, G18, G19 - unisex grundlag	1.1.2023	1.1.2022
Dødelighed, alder <60	- a=0,00000 b=4,016 c=0,0597	
Dødelighed, alder 60-81	- a=0,00226 b=3,992 c=0,0541	
Dødelighed, >81	- a=0,00003 b=3,752 c=0,0585	
Invaliditet	- a=0,00000 b=6,311 c=0,0345	

Risikosatser ved død og invaliditet fra 01.01.2023 bestemmes af de aldersafhængige intensiteter, som fremgår af Tabel 5.

**Tabel 5. G03, G12, G13, G14, G18, G19 - unisex grundlag,
Risikosatser 01.01.2023**

Fylgte alder	Dødelighedsintensitet	Invaliditetsintensitet
18	9,35119E-05	0,000236423
19	0,000104005	0,000286147
20	0,000113014	0,000346329
21	0,000120089	0,000419169
22	0,000124215	0,000507329
23	0,000124532	0,00061403
24	0,000120952	0,000743172
25	0,000116036	0,000899475
26	0,000110601	0,001088653
27	0,000106227	0,001157043
28	0,000106949	0,001595622
29	0,000113541	0,002140874
30	0,000125383	0,002383308
31	0,000141129	0,002708643
32	0,000157328	0,003496031
33	0,00017121	0,003943586
34	0,000184273	0,004403775
35	0,000198872	0,005319358
36	0,000217612	0,006017696
37	0,000243195	0,00669706
38	0,000273954	0,007101487
39	0,000305987	0,007303056
40	0,000334125	0,007923202
41	0,000358481	0,008139778
42	0,000381763	0,00790412
43	0,000406457	0,008282073
44	0,000440437	0,007967213
45	0,000487736	0,00869556
46	0,00054596	0,009011276
47	0,000613652	0,009614994
48	0,000694125	0,010530291
49	0,000787158	0,011619009
50	0,000895789	0,01251392
51	0,001025946	0,014020083
52	0,001173427	0,014484827
53	0,001336638	0,015090935
54	0,001518078	0,015893757
55	0,001716567	0,016166424
56	0,001939372	0,016663287
57	0,002199004	0,016799001
58	0,00250281	0,017475944
59	0,00285682	0,01687112
60	0,003260706	0,016657731
61	0,003690788	0,01520318
62	0,004145061	0,012948469
63	0,004635088	0,01202108
64	0,005147064	0,010669541
65	0,005061971	
66	0,005590466	

67	0,006134385		
68	0,006670085		
69	0,007216001		
70	0,007803767		
71	0,0084945		
72	0,009376529		
73	0,010486831		
74	0,011807323		
75	0,013296176		
76	0,014975871		
77	0,016930167		
78	0,019253646		
79	0,02207107		
80	0,025459703		
81	0,029311404		
82	0,033631031		
83	0,03863725		
84	0,044564862		
85	0,051629458		
86	0,059862886		
87	0,069250669		
88	0,0797179		
89	0,091121052		
90	0,103615916		
91	0,117445625		
92	0,132739065		
93	0,149649501		
94	0,168272012		
95	0,188420667		
96	0,210048148		
97	0,233115398		
98	0,257451193		
99	0,282952652		
100	0,309338054		
101	0,33669257		
102	0,364795914		
103	0,393036369		
104	0,421102287		
105	0,448759443		
106	0,475699672		
107	0,501903819		
108	0,527388993		
109	0,551655551		
110	0,570195767		

Hensættelsesgrundlag

Nedenfor er angivet de formler, der benyttes i forbindelse med opgørelse af pensionshensættelserne, idet der henvises til de relevante bestemmelser i regnskabsbekendtgørelsen (RBK). Værdierne af de enkelte parametre ses i satsbilaget for hensættelsesgrundlaget.

1. Opgørelse af pensionshensættelserne, jf. RBK § 66

De samlede pensionshensættelser, PH opgøres til:

$$PH = FY + FDB_{er} + RM$$

Hvor

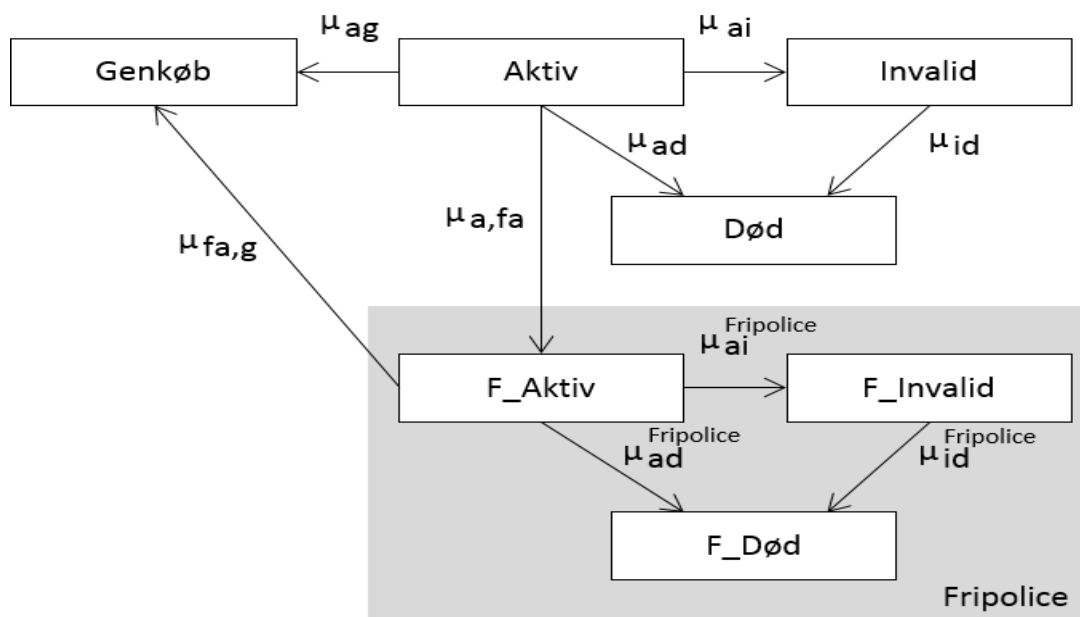
FY er værdien af forventede ydelser, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.a for forsikringsklasse I og 1.d for forsikringsklasse III

FDB_{er} (Future Discretionary Benefits) er bonuspotentialer efter risikomargen, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.b

RM er risikomargen, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.c

1.a Forventede ydelser for forsikringsklasse I, jf. RBK § 67, stk. 4

Hensættelserne til forventede ydelser beregnes på baggrund af de forventede årlige betalingsstrømme i nedenstående 7-tilstandsmodel.

Hvor

$\mu_{ag} = \mu_{fa,g}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til genkøb

$\mu_{ai} = \mu_{ai}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til invalid

$\mu_{ad} = \mu_{ad}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til død

$\mu_{id} = \mu_{id}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra invalid til død

$\mu_{a,fa}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til fripolice

Med genkøb og omskrivning til fripolice kan cashflows inddeles i 4 elementer:

1. Cashflows betinget af forsikringsmæssige og tidsbestemte overgange
2. Cashflow ved genkøb (betinget af, at policen ikke er overgået til fripolice)
3. Cashflows betinget af forsikringsmæssige og tidsbestemte overgange efter omskrivning til fripolice
4. Cashflow ved genkøb efter at være omskrevet til fripolice

Hensættelserne til forventede ydelser opgøres som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede årlige betalingsstrømme:

$$FY = \sum_{x \in \text{Bestand}} (CF\_Y_x + CF\_Adm_x - CF\_B_x) + IBNS$$

Hvor

CF_Y_x er nutidsværdien af ydelsesbetalingerne for medlem x

CF_Adm_x er nutidsværdien af administrationsbetalingerne for medlem x

CF_B_x er nutidsværdien af bidragsbetalingerne for medlem x

IBNS er hensættelserne til indtrufne, men endnu ikke anmeldte eller fuldt opgjorte skader

1.b Bonuspotentiale for forsikringsklasse I, jf. § 67, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen

Bonuspotentialet før reduktion (FDB_{fr}) er summen af de individuelle (IB_{fr}) og kollektive bonuspotentialer (KB_{fr}) før reduktion af risikomargen:

$$FDB_{fr} = IB_{fr} + KB_{fr}$$

Det individuelle bonuspotentiale før reduktion af risikomargen opgøres på følgende vis:

$$IB_{fr} = \sum_{x \in \text{Bestand}} \text{maks} \left(V_{\text{hensæt}_x^{\text{retro}}} - (CF_{-Y_x} + CF_{-Adm_x} - CF_{-B_x}); 0 \right)$$

Det kollektive bonuspotentiale før reduktion af risikomargen, KB_{fr} er fastsat som resultat af pensionskassens principper for fordeling af overskud.

Bonuspotentialet efter reduktion af risikomargen (FDB_{er}) fastsættes pr. rentegruppe på følgende vis:

$$FDB_{er} = \sum_{\text{rentegruppe} \in \text{Bestand}} \text{maks} \left(FDB_{fr}^{\text{rentegruppe}} - RM^{\text{rentegruppe}}; 0 \right)$$

1.c Risikomargen, jf. § 66, stk. 3 i regnskabsbekendtgørelsen

Risikomargen fastsættes pr. rentegruppe (k) på følgende måde:

$$RM = CoC \cdot \sum_{t \geq 0} \frac{SCR(t)}{(1 + r_{t+1})^{t+1}}$$

Hvor

CoC er kapitalomkostningsraten

$SCR(t)$ betegner solvenskapitalkravet efter t år

r_{t+1} betegner den grundlæggende risikofrie rentekurve for en løbetid på t+1 år.

Der benyttes en simplificering til beregning af $SCR(t)$:

$$SCR^k(t) = SCR_{RU}(0) \cdot \frac{BE_{Net}^k(t)}{BE_{Net}(0)}$$

Denne simplificering kan begrundes i, at fremtidige SCR uden markedsrisiko (SCR_{RU}) forventes at udvikle sig i takt med afløbet af pensionshensættelserne (BE).

$SCR_{RU}(0)$ er baseret på fremskrivning af solvenskapitalkravet fra den seneste kvartalsvise solvensopgørelse.

1.d Forventede ydelser for forsikringsklasse III, jf. § 67, stk. 5 i regnskabsbekendtgørelsen

Forsikringer og investeringskontrakter indregnes i pensionshensættelserne med værdien af de pågældende kontrakter opgjort ud fra dagsværdien af de bagvedliggende aktiver.

2. Elementer som indgår i administrationsbetalingsstrømmen

Ved opgørelsen af forventede ydelser, jf. afsnit 1.a, indgår følgende elementer i opgørelsen af administrationsbetalingsstrømmen:

$gebyr^m$ er det stykgebyr, som medlemskabet giver anledning til

γ^m er den administrationsbelastning, som den retrospektive hensættelse giver anledning til

α^m er den administrationsbelastning, som bidrag giver anledning til

β^m er den administrationsbelastning, som BFD-bidrag giver anledning til

3. Rentekurve

Ved opgørelsen anvendes EIOPA's basis rentekurve. Rentekurven reduceres med PAL-satsen gældende for de relevante år. Diskontering sker ved diskret tidskontering.

4. Opgørelse af værdien af den retrospektive hensættelse for hvert medlem

Værdien af den retrospektive hensættelse for hvert medlem på tid t opgøres som:

$$V_{\text{hensæt}}^{\text{retro}}_{x,t} = (1 - k_{x,t}^{\text{BF}}) \text{Hensæt}_{x,t}^{\text{1.orden}}$$

hvor $\text{Hensæt}_{x,t}^{\text{1.orden}}$ er hensættelsen opgjort på tegningsgrundlaget for medlem x på tid t og $k_{x,t}^{\text{BF}}$ er en faktor, der angiver at $IB_{x,t} \neq IB_{x,t}^{\text{1.orden}}$.

$k_{x,t}^{\text{BF}}$ er 0, så længe der med den løbende indtjening før bonus og henlagte midler i kollektivt bonuspotentiale er tilstrækkelig kapital til at honorere de forventede ydelser.

5. Overgangsintensiteter

Dødsintensitet for ikke invalide, μ_{ad}

For både mænd og kvinder modelleres dødeligheden i hele aldre x for køn k ved Finanstilsynets dødelighedsmodel som:

$$\mu_{x,t}^k = \mu_{x,N}^k * (1 - R_{x,N}^k)^{t-N}$$

$$\mu_{x,N}^k = 0,5 * \exp(\beta_1^k r_1(x-1) + \beta_2^k r_2(x-1) + \beta_3^k r_3(x-1)) \bar{\mu}_{x-1,N}^k$$

$$+ 0,5 * \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \bar{\mu}_{x,N}^k$$

hvor $R_{x,N}^k$ betegner Finanstilsynets senest opgjorte levetidsforbedringer, $\bar{\mu}_{x,N}^k$ betegner Finanstilsynets centrale benchmark dødeligheder, N er seneste opgørelsestidspunkt for Finanstilsynets centrale benchmark og basisfunktionerne $r_i(x)$ er givet som

$$r_i(x) = \begin{cases} 1 & x \leq x_{i-1} \\ (x_i - x)/20 & x_{i-1} < x < x_i \\ 0 & x \geq x_i \end{cases}$$

for $i = 1, 2, 3$ og $x_i = 20 * (2+i)$

Her er β_1, β_2 og β_3 parametre, der er estimeret ud fra data i en Poisson regressionsmodel.

Pensionskassen benytter i sine hensættelsesberegninger et unisex grundlag, som for dødeligheden modelleres som:

$$\mu_{x,t} = a_1 \cdot \mu_{x,t}^K + a_2 \cdot \mu_{x,t}^M$$

Dødsintensitet for invalide, μ_{id}

For invalidepensionister anvendes en Gompertz-Makeham dødelighed.

Invalideintensitet, μ_{ai}

For både mænd og kvinder anvendes en Gompertz-Makeham invalidehyppighed.

Genkøbsintensiteten, μ_{ag}

Der er kun aktuelle og hvilende medlemmer i forsikringsklasse I. For aktuelle medlemmer er genkøbsintensiteten definitionsmæssigt sat til 0. For hvilende medlemmer (eventuelle invalidepensionister) fastsættes en aldersafhængig genkøbsintensitet.

Fripoliceintensiteten $\mu_{a,fa}$

Der er kun aktuelle og hvilende medlemmer i forsikringsklasse I, hvorfor intensiteten for ændring til fripolice definitionsmæssigt er sat til 0.

Kollektive elementer

Ved beregning af kollektive grundformer anvendes G82 parametre. Dog regnes ægtefælledækninger altid med kvindelig forsikret.

Samleversandsynligheden er givet på formen:

$$h_x = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq 55 \\ 1 - \frac{1 - z \cdot f}{10} \cdot (x - 55) & \text{for } 55 < x \leq 64 \\ z \cdot f & \text{for } 65 \leq x \leq 70 \\ z \cdot \frac{1_{x-d}^{(2)}}{1_{70-d}^{(2)}} \cdot f & \text{for } 70 < x \end{cases}$$

hvor d er aldersforskellen og sandsynligheden for, at medlemmet er gift i alder x er

$$g_x = h_x / f$$

6. IBNS-reserve

IBNS-reserven fastsættes ud fra summen af RBNS- og IBNR-reserverne.

RBNS-reserven opgøres pr. ordningsgruppe ud fra antallet af uafsluttede skadesanmeldelser på opgørelsestidspunktet. Ved estimering af hensættelsen anvendes et gennemsnitlig reservespring for skadestypen, og der tages højde for, hvor mange af anmeldelserne der erfaringsmæssigt ender med en tilkendelse.

IBNR-reserven fastsættes pr. ordningsgruppe på baggrund af den absolutte værdi af årets samlede risikopræmie ved død og invaliditet ganget med faktoren IBNR_ord.grp. Faktoren estimeres på baggrund af tidligere års erfaringer vedrørende efteranmeldte skader i forhold til risikopræmie i den pågældende afdeling.

RBNS-reserven for ordninger med bidragsfritagelse uden invalidepension fastsættes som antallet af disse ganget med forskellen mellem det gennemsnitlige bidragsfritagne bruttobidrag ganget med et vægtet passiv RBNS_MBF_bidrag og det gennemsnitlige eget-bidrag ganget med et vægtet passiv RBNS_MBF_egetbidrag.

IBNR-reserven for ordninger med bidragsfritagelse uden invalidepension fastsættes på baggrund af RBNS-reserven til disse ganget med en faktor IBNR_MBF.

Regler for forrentning af egenkapitalen

Der gælder følgende regler for forrentning af egenkapitalen:

- Egenkapitalen forrentes med afkastet af de til egenkapitalen hørende aktiver tillagt risikoforrentning samt en fortjenstmargen.
- Risikoforrentningen udgøres af summen af 0,35 pct. af gennemsnittet af pensionshensættelser (summen af værdien af garanterede ydelser og individuelt bonuspotentiale før forbrug) primo og ultimo året for ordningsgrupper med gennemsnitsrente, 100 pct. af årets omkostningsresultat og 20 pct. af årets positive risikoresultat ekskl. gruppeforsikring.
- Fortjenstmargen er pt. sat til 0.

Årets PAL-skat fordeles forholdsmæssigt mellem egenkapitalen og de pensionsmæssige hensættelser, dvs. mellem egenkapitalen og rentegrupperne.

Beregningen foretages for de i bonusregulativet § 2 angivne kontributionsgrupper.

Individuelt bonuspotentiale før forbrug betegner individuelt bonuspotentiale opgjort før fradrag til risikomargen og før fradrag til dækning af negativt realiseret resultat.

Omkostnings- og risikoresultatet opgøres på tegningsgrundlaget efter årets bonus.

De anmeldte regler gælder parallelt for særlige bonushensættelser af type B, såfremt pensionskassen beslutter at opbygge særlige bonushensættelser.

Disse regler er gældende fra den 1. januar 2018.

Satstype**31.12.2022****Kapitalomkostningssatsen**

Coc 6 %

Betaparametre for kvinder β_1 -0,04131 β_2 -0,17347 β_3 0,00000**Betaparametre for mænd** β_1 -0,45260 β_2 0,27236 β_3 0,00000**Fordeling af mænd og kvinder i bestanden** a_1 85 % a_2 15 %**Dødsintensitet for invalide**

For invalidepensionister anvendes en Gompertz-Makeham dødelighed

A 0,00070

B 5,60000

C 0,03950

Invalideintensitet

For både mænd og kvinder er invalideintensiteten ændret til værdierne nedenfor. For alder under 18 og over 65 er satsen nul.

Alder	Intensitet
18	0,000225
19	0,000273
20	0,00033
21	0,000399
22	0,000483
23	0,000585
24	0,000708
25	0,000857
26	0,001037
27	0,001102
28	0,00152
29	0,002039
30	0,00227
31	0,00258

32	0,00333
33	0,003756
34	0,004194
35	0,005066
36	0,005731
37	0,006378
38	0,006763
39	0,006955
40	0,007546
41	0,007752
42	0,007528
43	0,007888
44	0,007588
45	0,008281
46	0,008582
47	0,009157
48	0,010029
49	0,011066
50	0,011918
51	0,013352
52	0,013795
53	0,014372
54	0,015137
55	0,015397
56	0,01587
57	0,015999
58	0,016644
59	0,016068
60	0,015865
61	0,014479
62	0,012332
63	0,011449
64	0,010161
65	0,007425

Genkøb gennemsnitsrente		
Satsen er aldersuafhængig og udgør		0,014725
Administrationssatser		
gebyr ^m		456 kr.
β^m		0,00 %
γ^m		0,00 %
Kollektive elementer		
Mænd		
f		1,1865
z		0,75238
d		3
Kvinder		
f		1,117
z		0,603003
d		-5
IBNR parametre pr. ordningsgruppe		
IBNR_ord.grp_1		6 %
IBNR_ord.grp_2		0 %
IBNR_ord.grp_3		10 %
IBNR_MBF		12 %
RBNS parametre		
RBNS_MBF_bidrag		8,51
RBNS_MBF_egetbidrag		8,30